

Naredbu o hitnim fitosanitarnim mjerama za sprečavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze

Naredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. 103/2021 od 28.9.2021. godine, kada je i stupila na snagu.

1. Radi sprečavanja širenja i suzbijanja zlatne žutice vinove loze (*Grapevine flavescence dorée*), koju prouzrokuje fitoplazma "*Candidatus Phytoplasma vitis*" (u daljem tekstu: štetni organizam), a koju prenosi vektor cikada američki cvrčak (*Scaphoideus titanus*) naređuje se sprovođenje fitosanitarnih mjera na sljedećem bilju: vinova loza (*Vitis vinifera*) i ostale vrste i kalemovi iz roda *Vitis*, kao glavne biljke domaćini štetnog organizma i sporedne biljke: *Clematis vitalba*, kao i *Ailanthus altissima*, *Ahus* spp. i samonikla/divlja loza.

2. Ako se utvrdi prisustvo štetnog organizma na vinovoj lozi, uspostavlja se obilježeno područje.

3. Obilježeno područje iz tačke 2 ove naredbe je područje koje uključuje jedno ili više zaraženih područja i sigurnosno područje koje ih okružuje i određuje se rješenjem organa uprave nadležnog za zdravstvenu zaštitu bilja.

4. Zaraženo područje iz tačke 3 ove naredbe je područje u kojem je laboratorijskom analizom potvrđeno prisustvo štetnog organizma u vinovoj lozi u kojem se sprovode mjere iskorjenjivanja štetnog organizma, koje obuhvata područje širine 1 km od mjesta na kojem je utvrđeno prisustvo štetnog organizma i obuhvata jednu ili više susjednih katastarskih parcela.

6. Sigurnosno područje iz tačke 3 ove naredbe je područje koje okružuje jedno ili više zaraženih područja i u kojem nije potvrđeno prisustvo štetnog organizma, a u kojem se sprovode mjere sprečavanja širenja štetnog organizma i obuhvata područje širine najmanje 5 km od granice zaraženog područja.

7. Ako se tokom dvije godine nakon posljednjeg nalaza štetnog organizma u vinovoj lozi ne utvrdi ponovo njegovo prisustvo u obilježenom području iz tačke 3 ove naredbe, ukida se rješenje o obilježenom području i prestaje sprovođenje mjera propisanih ovom naredbom.

8. U zaraženom području, radi sprečavanja širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja štetnog organizma, nadležni fitosanitarni inspektor držaocu bilja naređuje:

a) uklanjanje i uništavanje pojedinačnih zaraženih čokota vinove loze zajedno sa korijenom za koje je laboratorijskom analizom potvrđeno da su zaraženi štetnim organizmom;

b) uklanjanje i uništavanje pojedinačnih čokota vinove loze zajedno sa korijenom ako pokazuju simptome koji upućuju na zarazu štetnim organizmom i to kod svih držaoca bilja bez izvršenih laboratorijskih analiza, pod uslovom da je u vinogradu i njegovoj neposrednoj blizini, u skladu sa procjenom rizika na terenu, već potvrđeno prisustvo štetnog organizma laboratorijskom analizom;

c) mjeru krčenja cijelog vinograda ako je u vinogradu više od 20% čokota koji pokazuju simptome i koji upućuju na zarazu štetnim organizmom i gdje je potvrđeno prisustvo štetnog organizma laboratorijskom analizom;

d) zabranu premještanja van zaraženog područja sadnog materijala i reprodukcionog sadnog materijala glavnih biljaka domaćina;

e) krčenje zapuštenih vinograda i uništavanje svih sporednih biljaka domaćina bez potvrđivanja zaraze laboratorijskom analizom.

9. Fitosanitarni inspektor može uzeti dodatne uzorke za laboratorijsku analizu i zatražiti stručno mišljenje, procjenu rizika ili preporuke Fitosanitarne laboratorije ili druge naučne institucije.

10. Radi sprečavanja širenja štetnog organizma u sigurnosnom području kao i van obilježenog područja, držaoci bilja obavezni su da sprovode sljedeće preventivne mjere u obilježenom području:

- detaljan pregled glavnih biljaka domaćina radi uočavanja moguće pojave simptoma koji upućuju na zarazu štetnim organizmom;

- redovno praćenje prisustva vektora postavljanjem žutih ljepljivih ploča;

- suzbijanje vektora u vinogradima, matičnim zasadima i rasadnicima vinove loze.

11. Držaoci bilja dužni su da izvrše hemijska tretiranja vektora u vinogradima i rasadnicima vinove loze, u obilježenom području radi suzbijanja vektora i to:

- prvo tretiranje do polovine juna;

- drugo tretiranje do kraja juna (dvije nedjelje nakon prvog tretiranja);

- dodatno tretiranje, u zavisnosti od rokova berbe (karence), ako se u julu na žutim ljepljivim pločama ili kečeranjem utvrdi prisustvo imaga vektora.

12. Hemijsko tretiranje iz tačke 11 ove naredbe vrši se preparatima na bazi buprofezima, deltametrina i indoksakarba.

13. Ova naredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 05-313/21-11382/1

Podgorica, 28. septembra 2021. godine

Ministar,
mr **Aleksandar Stijović**, s.r.